

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN

VEM VÄLJER VINSTEN?

Påverkar den politiska färgen på det kommunala styret hur mycket vinst som förs över från de kommunala bostadsbolagen?

Julia Andersson

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och kurs:	Examensarbete i Statsvetenskap SK1523
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Vt. 2024
Handledare:	Rasmus Broms

Abstract

Every year, Swedish municipalities transfer considerable amounts of profit from public housing companies to the owner municipality. Municipalities are allowed to do this, provided that the money is used to pay for certain purposes. But there are no legal repercussions if they do not comply. Not all municipalities choose to transfer profits. Based on partisan theory, this difference could be explained by the political governance of the municipality. This study therefore examines the question: does the political governance of the municipality affect how much profit is transferred from the municipal housing companies to the municipality? I test the hypotheses that municipalities with left-wing governments transfer less profit than municipalities with mixed governments, and municipalities with center-right governments transfer more than municipalities with mixed governments. I also test whether a left government is less likely than a mixed government to transfer profit, and if a center-right government is more likely than a mixed government to transfer profit. I examine the hypotheses with data from the Swedish Association of Local Authorities and Regions, the Swedish National Board of Housing, Building and Planning and the public housing companies' own annual reports. I analyze the data with a multiple regression analysis with categorical variables, as well as a linear probability model. The results from the regression analysis display a difference, in line with the hypotheses, however not statistically significant. The results from the linear probability analysis are also in line with the hypotheses, but when controlled for other factors the statistical significance disappears.

Innehållsförteckning

Abstract.....	2
Innehållsförteckning	3
Inledning och forskningsfråga	4
Bakgrund och teori.....	5
Allmännyttans uppkomst och förändring	5
Partisan Theory.....	7
Hypoteser.....	9
Metod och material	11
Analysenheter	11
Beroende variabel: Vinstöverföring	12
Oberoende variabel: Politisk styre i kommunen.....	15
Kontrollvariabler	17
Resultat	20
Slutsats och diskussion	26
Litteratur	28
Appendix.....	32

Inledning och forskningsfråga

I en nyhet från 2023 presenterade SVT Nyheter Väst att stora belopp plockas ur de allmännyttiga kommunala bostadsbolagen och förs över till kommunerna (Stjärnered, 2023). Allmännyttiga kommunala bostadsbolag är kommunalt ägda bostadsbolag som följer en specifik lagstiftning, *Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag*. Bolagen ska förvalta bostäder i syfte att uppfylla kommunernas bostadsförsörjningsansvar samtidigt som bolagen också ska bedrivas "affärsmässigt" (SFS 2010:879). Ungefär en av tre kommuner i Sverige väljer att plocka ut vinst, vilket de har lagstadgad rätt att göra (Stjärnered, 2023b). Ett exempel på detta är Härryda, Kungälv, Mölndal och Lerum som tillsammans äger Bostadsbolaget Förbo. Sammanlagt kunde dessa kommuner överföra en vinst på totalt 115 miljoner kronor. Samma år begärde Förbo också en hyreshöjning på 11%, vilket upprörde civilsamhället. (Stjärnered, 2023a). I en annan artikel från SVT (Stjärnered, 2023c) presenterades de politiska meningsskiljaktigheter som fanns hos kommunerna kring hur vinsten borde utnyttjas. I Lerum försvarade kommunstyrelsens ordförande Viktor Lundblad (M) beslutet att föra över pengarna: "skattebetalarna har gått in och tagit en risk. Det är ett kommunalt bolag. Utdelningen är belöningen. I och med att det är ett kommunalt bolag så tycker jag också att det ska komma alla till dels.". Oppositionsrådet Anette Holgersson (V) uttryckte istället att pengarna borde "gå tillbaka till hyresgästerna". Oppositionsrådet uttryckte också ett stöd för själva investeringarna som kommunen gjort med hjälp av vinstöverföringar, bland annat byggt en konstgräsplan, men tyckte samtidigt att kommunen borde göra sådana investeringar med andra pengar (Stjärnered, 2023c).

Denna anekdot illustrerar en splittrad politisk uppfattning kring hur kommunerna bör förhålla sig till vinstöverföringar. Forskningsfältet *partisan theory* undersöker partipolitikens effekt på olika policyområden (Hibbs, 1992; Högström & Liden, 2022; Häusermann, Picot & Geering, 2013; Pettersson-Lidbom, 2008; Folke, 2014). Det finns för närvarande ingen forskning som undersökt ifall det politiska styret i en kommun kan förklara om en kommun väljer att överföra vinst eller inte. Däremot finns det en litteratur som undersökt ekonomisk policy på kommunal nivå. Hittills har dock ytterst lite forskning undersökt partipolitikens påverkan på bostadspolitiken i kommunen. Andersson (2014) har undersökt ifall det politiska styret i en kommun påverkar storleken på det allmännyttiga bostadsbeståndet. Han fann att kommuner som under en längre tid haft ett vänsterstyre har ett större bostadsbestånd. Detta gör det relevant att undersöka om det går att hitta liknande ideologiska mönster i frågan om

kommunala vinstöverföringar. Bostadspolitiken är i sin tur ett eget forskningsområde som har blivit speciellt intressant att undersöka i en politisk kontext sedan den kommunala allmännyttan genomgick en stor förändring 2011 med införandet av ABKL (Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag) (Christophers, 2013; Grander, 2017; 2023; Borg, 2019; Holmqvist & Turner, 2013). Genom att undersöka om det finns en koppling mellan politisk färg på styret i kommunen och hur mycket av vinsten som kommunerna för över från de allmännyttiga kommunala bostadsbolagen, skulle det lämna ett bidrag till forskningen om partisan theory samt bostadsforskning som undersöker implementeringen av ABKL.

Denna uppsats kommer jag försöka besvara frågan: *Påverkar det kommunala styrets politiska färg hur mycket vinst som förs över från de kommunala bostadsbolagen till kommunen?* Detta kommer jag undersöka med statistisk analys av data insamlad från Sveriges kommuner och regioner (SKR), Boverket och de allmännyttiga kommunala bostadsbolagens årsredovisningar.

Bakgrund och teori

Jag kommer nu gå igenom den bakgrund och teori som är nödvändigt för att kunna presentera hypoteserna. Först kommer jag redogöra för allmännyttans uppkomst samt reglerna om vinstöverföringar. Efter det kommer jag beskriva forskningen inom partisan theory som har undersökt fall av svenska kommuner. Därefter kommer jag diskutera kommunal vinstöverföring som fall för teorin. Sist redogör jag för de teoretiska antaganden som leder fram till undersökningens hypoteser.

Allmännyttans uppkomst och förändring

Uppbyggnaden av en offentligt ägd bostadssektor har varit en central del i den svenska välfärdspolitiken (Grander, 2017; Magnusson & Turner, 2008; Borg, 2019; Blackwell, 2021; Holmqvist & Turner, 2013). Christophers (2013) argumenterar för att det nuvarande svenska bostadsystemet är ett hybridsystem av gamla socialdemokratiska ideal som under tidens gång successivt förändrats genom marknadsorienterade reformer. Christophers (2013) menar att de reformer som förändrat det offentligt ägda bostadsbeståndet främst uppkom till följd av skiftet till en borgerlig regering på 1990-talet. Regeringen öppnade upp möjligheten för

kommunerna att sälja sitt bostadsbestånd till privata aktörer eller till befintliga hyresgäster, så kallad konvertering till bostadsrätter (Christophers, 2013; Andersson, 2014). Detta menar Andersson (2014) ledde till att några borgerliga kommuner helt sålde ut sitt kommunala bostadsbestånd. Christophers (2013) nämner dock att reformeringen av allmännyttan påbörjades redan på 1980-talet, med införda sparkrav på allmännyttiga bostadsbolag men samtidigt fortsatt ekonomiskt stöd för förluster från regeringen. Blackwell (2021) nyanserar bilden av att det ensamt skulle vara reformer under de 20 senaste åren som resulterat i allmännyttans förändring. Blackwell lyfter fram aktörer som fanns redan innan 1990-talet, byggföretag och fastighetsägare som haft stor påverkan på införandet av de marknadsorienterade reformerna. Han menar att det ideologiska skiftet i bostadspolitiken, liksom andra förändringsprocesser i samhället, inte enbart är en produkt av politiska beslut. Istället är det en blandning av politiska beslut, ekonomiska förutsättningar samt inflytande från externa aktörer, vilket behöver tas i beaktning när man studerar förändringsprocessen.

Den största förändringen inträffade dock 2011, då ABKL trädde i kraft. Detta innebar att alla allmännyttiga bolag enligt lagen behövde gå med vinst. Med andra ord en stor förändring, eftersom allmännyttiga bolag tidigare drevs utan vinstsyfte (Christophers, 2013; Grander, 2017; Borg, 2019). Lagförändringen skedde efter att Fastighetsägarna (branschorganisation för privata hyresvärdar) påkallat EU-kommissionens uppmärksamhet kring att kommuner gått i god som borgenär för lån som allmännyttiga kommunala bostadsbolag tagit. Detta menade fastighetsägarna stred mot EU:s förbud om offentligt stöd till privata företag. Allmännyttans ställning som icke vinstdrivande, snedfördelade även den fria marknaden och stred även med konkurrenslagstiftningen. Därför stiftades alltså ABKL för att se till att Sveriges bostadslagstiftning stämde överens med EU-rätten (Christophers, 2013).

ABKL reglerar således att allmännyttiga kommunala bostadsbolag ska bedrivas enligt "affärsmässiga principer" (SFS 2010:879). Boverket (2021) utvecklar att detta innebär att bolaget måste ställa krav om avkastning på alla investeringar. Kommunen kan som huvudregel inte heller stödja bolaget ekonomiskt. Lagen reglerar också vinstuttagen från de allmännyttiga kommunala bostadsbolagen till ägarkommunen. Vinst kan dock inte föras över helt utan begränsningar, vilket framgår av paragraferna 3-5 i ABKL (se appendix 1-4 för utförligare beskrivning om dessa regleringar). Paragraf tre stadgar begränsningar för vinstuttaget men fjärde och femte paragrafen redogör för undantag. Dessa undantag är vinst från försäljning av allmännyttan och att vinst får föras över om det ska användas till vissa

ändamål i kommunen. Ändamålen ska gälla kommunens bostadsförsörjningsansvar för speciellt behövande och verksamhet som handlar om integration och ”social sammanhållning” (SFS 2010:879). Exakt vad som anses vara exempel på sådana ändamål är inte glasklart. I Boverkets rapport, *Värdeöverföringar från allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag för räkenskapsåret 2021 (2022)* redovisar kommunerna vad de ska använda pengarna till. En del av kommunerna använder pengarna för att finansiera verksamhet som direkt kan associeras med bostadsförsörjning, social sammanhållning eller bostadsförsörjning till personer som faller inom kommunens särskilda ansvar. Exempel på sådana ändamål är verksamhet som hjälper utsatta för våld i nära relationer, motverkandet av hemlöshet, integrationsprojekt och boenden för funktionsvarierade (Boverket, 2022). Därutöver finns det andra projekt som är lite svårare att koppla till ändamålen i ABKL. Exempelvis sommarjobb till unga, anläggande av badhus, konstgräsplaner, hamnutvecklingsprojekt samt utegym.

Partisan Theory

Hibbs formulerade 1975 *The partisan theory* (Hibbs, 1992). Denna teori bygger på tidigare teorier om *The political business cycle*, som förklarar hur de styrande partiernas främsta mål är att få igenom politik som gör att deras väljare är nöjda, eftersom väljarna då röstar på samma parti nästa val. Hibbs utgick från att styrande partier alltså har incitament att implementera ekonomisk politik som gynnar sina väljare. Detta gör att sammansättningen av partier i ett parlament därför signalerar vilken typ av ekonomisk politik som kommer att föras under den kommande mandatperioden. Den teoretiska modellen utgick ifrån att under ett vänsterstyre skulle arbetslösheten minska men inflationen öka. Detta var för att det ligger i vänsterväljarbasens intressen att hålla arbetslösheten låg, eftersom deras ekonomiska säkerhet till större grad är avhängd på sitt arbete än hos högerväljarna. Hibbs menade att under ett högerstyre skulle den ekonomiska politiken prioritera att hålla inflationen nere. Låg inflation var högerväljarnas främsta intresse på grund av att de tenderar att ha ett större finansiellt kapital jämfört med vänsterväljare.

Hibbs (1992) utvecklade *Partisan theory* i en amerikansk kontext med främst ett majoritært valsysteem i åtanke. Men teorin har även applicerats i den svenska kommunala kontexten. Pettersson-Lidbom (2008) har testat partisan theory på svenska kommuner, genom att göra en kvasiexperimentell studie, för att komma runt problemet med att det kan finnas icke

observerade variabler som korrelerar med partitillhörighet och ekonomiska utfall. Det finns alltid en risk för detta vid undersökning av valresultat eftersom det inte är ett slumpmässigt urval som avgör vilket parti som vinner valet. Han finner starkt stöd för att styrande partier på lokal nivå har en påverkan på det ekonomiska resultatet. Pettersson-Lidboms resultat går i samma linje som Hibbs ursprungliga hypotes, då Pettersson-Lidbom finner stöd för att när ett vänsterstyre tar över efter ett högerstyre ökar antalet anställda och således minskar arbetslösheten. Samtidigt ökar även beskattningsgraden i kommunen. På samma linje visar Högström och Lidens (2022) forskning att det spelar roll vilken partimajoritet som leder kommunfullmäktige när det gäller graden av beskattning. Deras resultat visar att när det finns en vänstermajoritet i kommunfullmäktige blir beskattningen högre.

Häuserman et al. (2013) lyfter fram problematiken med att undersöka *partisan theory* i endast en höger- och vänsterdimension samt att det finns vissa problem med att anta att ett parti kommer rösta på en viss policy beroende på historia och ideologi, vilket i praktiken inte alltid stämmer. Han lyfter fram ett behov av att undersöka *partisan theory* utefter den specifika institutionella kontexten ens fall befinner sig i, för att nyansera den klassiska bilden av vilka beslut höger och vänsterpartier tar när de väl har valts in i beslutsfattandet. Denna åsikt delar Folke (2014) som har undersökt *partisan theory* i ett parlamentariskt system med en forskningsdesign specifikt skapad för att inkludera mindre partiers påverkan på politiska beslut. Folke (2014) menar att mindre partiers inflytande i parlamentariska system ignoreras i undersökningar som endast undersöker partier utifrån en vänster-högerdimension. Detta menar han kan göra att analysen missar inflytande från mindre partier, som i det parlamentariska systemet teoretiskt ska ha politiskt inflytande. Folke finner inte stöd för det samband mellan vänsterstyren och höjd skatt som Pettersson-Lidbom (2008) hittar. Dock avfärdar inte Folke resultatet av den andra studien, utan menar att en höger- och vänsterdimension kan vara tillämplig om det gäller policyer som han benämner som mer generella, exempelvis höjd eller sänkt skatt.

Jag kommer undersöka min frågeställning utifrån en höger-vänsterdimension. Det finns, som jag presenterat i föregående stycke, motsättningar till detta. Men då min beroende variabel är av ekonomisk karaktär och handlar om två val: att föra över eller inte föra över vinst, anser jag detta vara motiverat i likhet med annan forskning som använt höger-vänsterdimensionen för att undersöka partiers påverkan på höjd eller sänkt skatt (jmf. Högström, & Liden, 2022; Pettersson-Lidbom, 2008).

Vinstöverföring från allmännyttiga kommunala bostadsbolag är vid första anblick inte en fråga med en tydligt uttalad ideologisk skiljelinje mellan partier åt vänster och höger. Åtminstone är det inte en fråga som debatteras eller får speciellt mycket medial uppmärksamhet. Men eftersom den egentligen är en ekonomisk fråga går det att skapa sig en bättre uppfattning om partiernas förhållningsätt. När kommunen tar ut eller avstår från att ta ut vinst går det att förklara detta utifrån två ideologiska resonemang. Att föra över vinst innebär mer pengar till kommunen samtidigt som kommunalskatten kan förbli oförändrad eller till och med sänkas. Att föra över vinst går därför mer i linje med borgerliga politikers preferenser då de prioriterar låg skatt (Gilljam, Karlsson & Sundell, 2017). Om kommunen avstår vinsten kan det vara så att den istället föredrar beskattning som den främsta inkomstkällan, eftersom det i förlängningen innebär ekonomisk omfördelning. Att inte föra över vinst går således i linje med vänsterpolitikens preferenser eftersom de prioriterar höjda skatter (Gilljam, et al., (2017). Det går därmed att se en koppling mellan vinstöverföringen och beskattning, vilket gör att vinstöverföringen borde vara ett lätt fall för partisan theory.

Med det sagt, är det givetvis inte exakt samma politiska beslut. Eftersom vinstöverföring också berör bostadspolitiken finns det fler avvägningar som partier kan göra som inte bara grundar sig i ekonomiska prioriteringar. Dessa är svårare att förutsäga då lokala politikers ställningstagande till bostadspolitiska åtgärder i en specifik kommun, skulle kunna variera stort beroende på exempelvis lokala omständigheter. Denna aspekt av vinstöverföringar gör att det är ett svårare fall att undersöka för partisan theory men gör det också till ett intressant fall för teorin.

Hypoteser

Jag kommer nu redogöra för hur politiska inriktningar längs dimensionen höger-vänster förväntas förhålla sig till vinstuttag för att således kunna presentera uppsatsens hypoteser. Sett utifrån historien, var Socialdemokraterna den drivande kraften bakom allmännyttan (Andersson, 2014; Holmqvist och Turner, 2013). Anderssons (2014) forskning visar att det finns ett större allmännyttigt bostadsbestånd i kommuner som varit vänsterstyrda under flera mandatperioder. Partier åt vänster präglas av den ideologiska tanken om ekonomisk omfördelning (Socialdemokraterna, 2021; Vänsterpartiet, 2024; Miljöpartiet, 2024). Därför är det inte troligt att partier åt vänster skulle vara positiva till att överföra vinst och på så sätt bekosta kommunala projekt, när kommunen istället kan få mer intäkter genom att höja den

kommunala inkomstskatten. En höjd inkomstskatt leder nämligen till ekonomisk omfördelning, vilket vinstöverföring från allmännyttiga kommunala bostadsbolag inte gör. Att överföra vinst från hyresintäkter blir inte förenligt med ekonomisk utjämning, speciellt inte med tanke på att allmännyttan också i hög grad bebos av ekonomiskt utsatta hushåll (Magnusson & Turner, 2008; Grander, 2017). Det är inte heller troligt att partier åt vänster skulle vara för att sälja kommunalt ägda bostäder. I Socialdemokraternas antagna riktlinjer 2021 går det att läsa: ”Allmännyttan står för de flesta nyproducerade hyresrätter och leder utvecklingen i att pressa boendekostnader. Allmännyttans villkor behöver stärkas och styras av samhällsnytta” (Socialdemokraterna, 2021, s. 32). En minskad allmännytta innebär större utrymme för marknaden att avhjälpa efterfrågan på bostäder vilket oftast innebär högre hyror (Grander, 2023), vilket partier åt vänster inte är positiva till.

Blandade styren operationaliseras som en blandning av partier åt vänster och höger, därav bör de rimligen inta en mellanposition mellan de två ideologiska ytterligheterna vad gäller överförandet av vinst. Sverigedemokraterna (SD) är dock svårare att placera in i de tre grupperna vänsterstyren, blandade styren och borgerliga styren. De utgörs av endast tre kommuner i datan som jag använder, vilket gör att det finns litet analytiskt värde i att analysera dessa kommuner som en separat kategori. Jag har valt att inkludera SD-kommunerna i blandade styren vilket motiveras vidare under avsnittet om min oberoende variabel. Med denna bakgrund blir min första hypotes:

- H1: Kommuner med vänsterstyre tar ut mindre vinst än kommuner med blandat styre.

För att åter se till historien, var det en borgerlig regering som ändrade i regelverket och möjliggjorde försäljning av det allmännyttiga bostadsbeståndet på 90-talet (Andersson, 2014; Christophers, 2013). De bör således ställa sig positivt till en minskade allmännytta. De borgerliga partierna värnar om den fria marknaden och vill se fler privata hyresaktörer på hyresmarknaden. De är också för lägre skatter (Moderaterna, 2022; Liberalerna, 2022; Kristdemokraterna, 2015; Centerpartiet, 2022). Detta gör att ett borgerligt styre borde se det som en möjlighet att föra över vinst från de allmännyttiga kommunala bostadsbolagen, för att kunna bekosta verksamheter utan att behöva höja den kommunala inkomstskatten. Högerväljare tenderar även att ha det bättre ekonomiskt ställt och även ha ett större privat ägande, däribland det egna boendet (Brännlund & Szulkin, 2023; Ahlskog & Brännlund, 2022). Sett till partisan theory, är det därför ingen större risk för högerstyren att deras väljare

blir missnöjda ifall vinst från allmännyttiga hyresintäkter bekostar kommunala projekt, då de som bor i allmännyttan i högre utsträckning är ekonomiskt utsatta hushåll (Magnusson & Turner, 2008; Grander, 2017), och därav inte högerpartiernas främsta väljarbas. På grund av detta blir min andra hypotes:

- H2: Kommuner med blandat styre tar ut mer vinst än vänsterstyren men mindre vinst än borgerliga styren.

Jag kommer även undersöka om det politiska styret i kommunen påverkar att en kommun får över någon vinst över huvud taget. Därför formulerar jag två ytterligare hypoteser:

- H3: En kommun med vänsterstyre är mindre sannolik att ta ut vinst än en kommun med blandat styre.
- H4: En kommun med blandat styre är mindre sannolik än en kommun ett borgerligt styre att ta ut vinst.

Metod och material

Jag kommer att undersöka frågeställningen genom en multivariat regressionsanalys samt en *linear probability model*. I min kausala mekanism är den beroende variabeln vinst som förts över till kommunerna och den oberoende variabeln politiskt styre i kommunen. Jag kommer i detta avsnitt redogöra för datan som jag använder mig av samt operationaliseringar. Jag kommer också diskutera urvalet samt val av undersökningsår. Sist kommer jag presentera och motivera mina kontrollvariabler.

Analysenheter

Analysenheterna kommer att utgöras av alla Sveriges kommuner som har allmännyttiga bostadsbolag som de kan överföra vinster ifrån. Det är totalt 44 stycken kommuner som saknar ett allmännyttigt bostadsbolag eller endast har allmännyttiga bostadsstiftelser. Eftersom de allmännyttiga bostadsstiftelserna inte omfattas av ABKL och alltså inte måste gå med vinst (Boverket, 2023), kommer de inte inkluderas i min analys. Nedan visas beskrivande statistik över bortfallet:

	Ej allmännyttigt bolag men allmännyttig stiftelse	Ej allmännyttigt bolag och ej allmännyttig stiftelse
Antal	19	25
Andel av Sveriges kommuner	6%	8%

Fig. 1, statistik över bortfallet av 44 kommuner

Det är givetvis inte önskvärt att 44 kommuner faller bort av den totala populationen på 290 kommuner. Beslutet att avskaffa allmännyttan alternativt att driva allmännyttan som en stiftelse var vid någon gång i tiden produkten av ett politiskt beslut. Som jag redogjort för tidigare, menar Andersson (2014) att det var en borgerlig regering som öppnade upp möjligheten för kommuner att sälja allmännyttiga bostäder. Detta fick marginella effekter i kommuner med historiskt S styre. Däremot blev effekten i vissa kommuner med borgerligt styre att de sålde stora delar av, eller till och med hela bostadsbeståndet (Andersson, 2014). Detta gör det givetvis intressant förhållande till teorin, att undersöka kommuner som helt sålt sin allmännytta. Dock kommer dessa kommuner inte kunna fångas upp inom ramen för min analys.

Beroende variabel: Vinstöverföring

Vinstöverföring operationaliseras som den totala mängd vinst som förts över från de allmännyttiga kommunala bostadsbolagen till ägarkommunen. Detta anges i Boverkets rapport *Värdeöverföringar från allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag för räkenskapsåret 2021*. I rapporten redovisas alla bolag som överfört vinster till sin kommun, hur mycket de överfört samt med vilka lagparagrafer de motiverat överföringen. Om de har överfört vinst motiverat med paragraf 5, första stycket i ABKL finns även information om vilka ändamål som pengarna har använts till. I rapporten finns också information huruvida överföringarna bedöms som tillåtna eller otillåtna. Jag använder mig av rapporten från 2021 eftersom det var den senast utgivna rapporten vid tidpunkten för skapandet av datasetet.

För att kunna genomföra analysen behövde jag skapa ett eget dataset över kommunernas vinstöverföringar, eftersom någon redan existerande datamängd inte fanns. Första steget var att ta reda på hur många kommuner som har allmännyttiga kommunala bostadsbolag. För att

ta reda på det utgick jag från enkätdata i bostadsmarknadsundersökningen för 2021 (Boverket, 2023). Den relevanta datan i enkäten var vilka kommuner som hade minst ett allmännyttigt bostadsbolag och vilka som saknade sådana bolag eller bara hade allmännyttiga stiftelser. Efter det lade jag till uppgifterna om vinstöverföring som kommunerna har lämnat till Boverket i rapporten om värdeöverföringar (Boverket, 2022). Detta arbete krävde vissa avvägningar vilket jag återkommer till (se appendix 5 och 6 för avvägningar gällande enskilda fall).

Nästa steg i skapandet av datamängden var att räkna ut hur stor andel vinst av bolagens totala disponibla vinst som det redovisade vinstöverföringsbeloppet motsvarade. Anledningen till att jag inte ville jämföra den överförda vinsten var för att detta skulle kunna ge en missvisande bild av resultaten med tanke på att det finns en variation av stora och små kommuner. Låt oss säga att en liten kommun överför exempelvis 3 mkr från sitt allmännyttiga bostadsbolag men det fanns 6 mkr tillgängligt i bolaget som hade kunnat överföras. Då innebär det en vinstöverföring på 50%. Detta kan bli helt annorlunda i jämförelse med en annan kommun som har fler invånare och ett betydligt större allmännyttigt bostadsbolag. Om denna kommun överför 3 mkr men samtidigt finns det 60 mk tillgängligt, då innebär det en procentuell överföring på 5%. Den lilla kommunen har då gjort en relativt mycket större vinstöverföring än den större kommunen. Det hade således gett en skev bild av verkligheten att endast jämföra med den överförda vinst som rapporterats till Boverket.

Jag behövde alltså ett mått på hur mycket total vinst som fanns tillgängligt att överföra från det allmännyttiga bostadsbolaget till kommunen. Det finns olika sätt att beräkna detta, men jag resonerade som följande: I årsredovisningarna ska det enligt lag finnas ett avsnitt som redogör för dispositionen av hela företagets vinst för det gångna året (Bokföringsnämnden, 2023). Jag samlade därför in och granskade årsredovisningar för räkenskapsår 2021 från de bostadsbolag som redovisat till Boverket att de överfört vinst till kommunerna. Fritt eget kapital är vinst som företaget får disponera fritt över och som kan användas till bland annat vinstutdelning till aktieägare, vilket i detta fall är kommunerna. Fritt eget kapital beräknas som summan av balanserad vinst och årets vinst (Liliedahl, Norberg, & Thorell, 2019). Slutligen räknade jag ut hur stor procentandel av det fria egna kapitalet som förts över till kommunerna. Denna datamängd utgjorde alltså min beroende variabel (se appendix 7 för en avvägning).

Vinstöverföringen / Fritt eget kapital * 100 = procentuell vinstöverföring

I arbetet med Boverkets rapport behövde jag göra ett antal avvägningar. Den första avvägningen berör faktumet att vissa överföringar från allmännyttan till kommunerna har bedömts som otillåtna av Boverket (2022). Det saknas dock sanktioner för de kommuner som gör otillåtna överföringar. Boverket framhåller att ”Vid överträdelser kan länsstyrelsen exempelvis påtala detta för kommunen. En kommunmedlem har också enligt kommunallagen (2017:725) rätt att få lagligheten av kommunens beslut prövat genom att överklaga det hos förvaltningsrätten.” (Boverket, 2022, s. 11-12). Det här innebär alltså att kommunerna teoretiskt sett kan använda sig av möjligheten till vinstöverföring obegränsat utan några direkt allvarliga rättsliga efterverkningar. Eftersom det saknas någon garanti att pengar från otillåtna överföringar återförs till allmännyttan igen, har jag valt att räkna med den otillåtna vinsten i vinstmättet.

Ytterligare en avvägning jag behövde göra var gällande överförd vinst till följd av fastighetsförsäljning (§ 4 ABKL). Jag valde att inkludera överförd vinst från fastighetsförsäljning i mitt vinstmätt. Det finns olika argument för och emot att göra detta, men jag landade i att det var nödvändigt då vinster till följd av fastighetsförsäljning kan finnas med i det fria egna kapitalet. Hade jag då valt att inte inkludera överförda vinster enligt paragraf 4, skulle jag behöva granska och subtrahera vinst till följd av fastighetsförsäljning även för alla andra kommuner som skulle kunna ha sålt allmännyttiga fastigheter men valt att inte föra över den vinsten. Ett argument emot att inkludera denna vinst är att det skulle kunna röra sig om så stora summor att det är mer att likna med en slumpartad engångssumma som därför kan skapa stora outliers i vinstmättet. Det är en rimlig invändning men i detta fall berörde det endast 4 kommuner och efter att vinsten från fastighetsförsäljning räknats in i vinstmättet, ökade deras procentandel av överförd vinst med några tiondelars procentenhet till som högst en procentenhet. Detta bedömer jag inte är en tillräckligt stor ökning för att vinst från fastighetsförsäljningen ska exkluderas. Utifrån teorin har jag samma hypoteser för överföring av vinst som uppkommit genom fastighetsförsäljning och vinst som uppkommit genom verksamhetens övriga intäkter. Att inkludera vinst från försäljning ändrar således inte uppsatsens syfte.

Det finns vissa funderingar gällande den externa validiteten, alltså hur generaliserbar min slutsats kommer vara för en större kontext (Esaiasson, Gilljam, Oscarsson, Towns, &

Wängnerud, 2017, s. 58-59). Datan jag använder kommer från 2021. Det mest fördelaktiga för undersökningen hade varit att inkludera flera år, helst alla år sedan ABKL infördes 2011. Det är inte utan anmärkning att 2021 är precis i slutet av en mandatperiod. Det skulle kunna göra det sittande styret mer benägna att använda medel från vinstöverföringar, till att investera i verksamheter och projekt som gör kommunens invånare lite nöjdare. Det sittande styret hoppas då att den ökade nöjdheten bland kommunens invånare ska göra att styret blir omvalt igen. Detta kan vi endast kontrollera för genom att inkludera fler år. Framtida forskning på detta område kan därför med fördel inkludera fler år i datamängden.

Ett annat problem med 2021 är coronapandemin. Sveriges kommuner och regioner var precis som alla andra verksamheter påverkade av den rådande coronapandemin som bröt ut 2020. I SKR:s ekonomirapport för maj 2021 går det att läsa att "Vi lever fortfarande i en osäker och annorlunda tid. Belastningen på svensk välfärd, i synnerhet vård och omsorg, har varit och är fortfarande enorm. Trots detta gick samtliga regioner och 274 kommuner med ekonomiskt överskott 2020, bland annat tack vare stora statliga bidrag." (SKR, 2021a, s.7). I ekonomirapporten för oktober 2021 rapporterar SKR samma positiva syn på det ekonomiska läget: "De senaste åren har det, tvärt emot vad man skulle kunnat befara, skapats ett utrymme i de svenska offentliga finanserna. Det gör att det finns möjlighet att investera för framtiden och förbättra förutsättningarna för välfärden kommande år, samtidigt som det är möjligt att bibehålla en hållbar offentlig ekonomi." (SKR, 2021b, s. 5). Jämförelsevis, skriver SKR i ekonomirapporten för oktober 2023, hur ekonomin är kraftigt ansträngd. SKR skriver: "Redan i år räknar vi med ett sammantaget underskott i sektorn där i stort sett alla regioner och en tredjedel av kommunerna går med underskott vid årets slut." (SKR, 2023, s. 5). Hade politikområdet jag undersökt berört exempelvis hälso- och sjukvården under 2021 hade andra avvägning kanske varit aktuella på grund av hur påverkad den verksamheten blev av coronapandemin. Eftersom jag undersöker bostadsområdet, som inte i samma utsträckning påverkades av pandemin, bedömer jag att 2021 är det rimligaste året att undersöka, eftersom det utgjorde den närmast i tid tillgängliga informationen.

Oberoende variabel: Politisk styre i kommunen

Kommuner styrs av ett samlingsstyre med majoritetsmarkering (Kullander, Lidhamn, Larsson, 2018, s. 47). Detta gör det mer komplicerat att avgöra vilken politisk färg som styr på kommunal nivå jämfört med den statliga nivån. Jag har valt att operationalisera mitt mått av politiskt styre i kommunen som SKR:s klassificering av styren efter valet 2018 (Kullander,

et al., 2018). Eftersom datan i min beroende variabel är från 2021, behövde jag se vilken koalition som styrde kommunerna efter det tidsmässigt närmaste valet, vilket var 2018. Det finns givetvis en risk att styrena kan ha förändrats något sedan 2018, till följd av lokala politiska kriser exempelvis. Men jag bedömer inte detta vara en stor risk, endast något som kan påverka inom en rimlig felmarginal.

Informationen har jag hämtat från SKR:s sammanställda data över styren i kommuner mellan 1994-2022. SKR klassificerar vänsterstyren som styren med något eller några av partierna S, V och MP. Borgerliga styren är styren med något eller några av partierna M, KD, L och C. I den borgerliga klassificeringen finns även lokala partier med som har en politik som är snarlik de borgerliga partierna. Blandade styren är styren med blocköverskridande samarbete, det kan vara en sammansättning av alla sorters partier. Skillnaden från vänsterstyren och borgerliga styren är att det inte går att se en tydlig ideologisk profil åt varken det borgerliga eller det vänstra hållet (Kullander, et al., 2018). I blandade styren ingår också en del lokala partier med specifika intressen samt kommuner med SD-styre. Styrena kan antingen vara i minoritet eller majoritet, datamängden gör ingen skillnad på det. Jag behövde även göra en särskild avvägning gällande Hagfors kommun. Då kommunen styrs av ett lokalt parti fick jag själv avgöra vilket styre det oberoende partiet liknade mest. Jag landade i blandat styre (se appendix 8 & 9 för avvägningar).

Placeringen av SD i denna undersökning är inte helt given. I deras principprogram (annat namn för partiprogram) framgår deras syn på bostadspolitik: “Sverigedemokraternas bedömning är att marknaden inte ensam kan garantera alla medborgare rätten till en bostad. Stat och kommun bör därför bära ett gemensamt ansvar för att förse även resurssvaga grupper med ett värdigt boende.” (Sverigedemokraterna, 2023, s. 18). Detta citat tyder på en positiv inställning till allmännyttiga kommunala bostadsbolag som liknar styren åt vänster. SD är dock inte lika tydligt positionerade åt vänsterhållet ekonomiskt, eftersom de uttryckligen placerar sig mellan den ideologiska vänstern och högern. De skriver: “Partiets ambition är att kombinera de bästa elementen från de traditionella höger- och vänsterideologierna.” (Sverigedemokraterna, 2023, s.2). Det är därför inte givet att de skulle motsätta sig överföring av vinst till kommunen. Därför anser jag att jag har skäl för att placera SD i samma kategori som blandade styren. Nedan följer sammanfattande statistik för min beroende och oberoende variabel:

	Antal Vänsterstyre	Antal Blandat styre	Antal Högerstyre	Totalt antal
Har fört över vinst	0	14	20	34
Procentandel	0%	13%	17,5%	13%
Har ej fört över vinst	27	91	94	212
Procentandel	100%	86%	82%	86%
Totalt Antal	27	105	114	246

Fig. 2, Beskrivande statistik för kommuner med allmännyttiga kommunala bolag

Kontrollvariabler

För att testa att ett eventuellt samband inte är spuriöst är det viktigt att använda sig av kontrollvariabler som kontrollerar för eventuella bakomliggande förklaringar till sambandet (Esaiasson et al. 2017). Jag kommer därför kontrollera för tre kontrollvariabler som jag valt ut på grunderna av att de skulle kunna tänkas påverka både politisk majoritet i kommunen samt kommunens vinstöverföringar. Här är en översikt av de variabler jag har använt mig av:

Variabel	obs	Min.	Max.	Medelvärde	Standardavvikelse
Urban kommun	246	0	1	0.422	0.495
Befolkningstäthet (invånare/km ²)	246	0.3	6171	143	560.86
Medelinkomst i kommunen (tkr)	246	256.4	438.4	306.2	30.47

Fig. 3. beskrivande statistik, kontrollvariabler

Andersson (2014) och Högström & Liden (2022), som undersökt partisan theory och bostadsbestånd respektive beskattning i svenska kommuner, kontrollerar för demografiska faktorer. Båda undersökningarna kontrollerar för förekomsten av en urban eller rural kommun. Högström, & Liden (2022) kontrollerar även för befolkningsstorlek i kommunen. De analyserar dock inte samma samband som jag. Esaiasson et al. (2017) skriver att generellt brukar forskning om kommuner innebära att det är nödvändigt att kontrollera för exempelvis storlek och tätortsgrad. Det är relevant att kontrollera för demografiska kontrollvariabler för

att göra analysenheterna (kommunerna) mer lika varandra. Jag kommer kontrollera för de demografiska faktorerna, rural eller urban kommun och befolkningstäthet.

Rural eller urban kommun är en dummy-variabel där 1 är urban och 0 är rural. Jag har själv skapad variabeln av en klassificering som Boverket har gjort av kommuner som fanns i bostadsmarknadsenkäten (Boverket, 2023). Högtröm & Liden (2022) klassificerar en kommun som rural om den har mindre än 7 invånare per kvadratkilometer samt mindre än 20 000 invånare i kommunen. Därför blev kommuner som av Boverket klassificerats som ”Övriga kommuner <25 000”, i min variabel klassificerade som rurala (0). Resterande kommuner klassificerades som urbana (1). Jag använde mig också av en variabel över befolkningstäthet som hämtats från SCB. Variabeln innehöll data över totala antalet invånare per kvadratkilometer 2021. Jag tog med denna då den föregående variabeln inte inkluderade kommunens yta, vilket också spelar roll i hur en kommun kan betraktas som urban kontra rural.

Hur påverkar demografi vinstöverföring till kommuner? I rurala kommuner där färre människor bor, finns det mer troligt en mindre efterfrågan på bostäder eftersom Sverige har en generell trend av urbanisering (Amcoff et al., 2015). Därför är det mer vanligt att bostäder står tomma i rurala kommuner (Boverket, 2024), vilket gör det svårt för dessa bolag att ens gå runt ekonomiskt. Möjligheten till vinstuttag begränsas således, även om den politiska viljan skulle finnas att överföra vinst. I urbana kommuner däremot finns det istället en större efterfrågan på bostäder och en större befolkningstillväxt (Amcoff et al., 2015). Detta gör det mer troligt att det alltid finns vinst att föra över. De demografiska variablerna kan också tänkas påverka det politiska styret. I SKR:s rapport över valresultatet 2018 gick det att uppmäta en liten skillnad mellan höger och vänsterstyren i urbana och rurala kommuner. Resultatet visade att vänsterstyren var något vanligare i kommuner med stor befolkning samt att ett borgerligt styren var aningen vanligare i kommuner med liten befolkning. SKR rapporterar dock att blandade styren blir allt vanligare bland kommunerna (Kullander, Lidhamn & Larsson, 2018). Erlingsson, Öhrvall och Wallman Lundåsen (2023) har undersökt om boende i rurala områden, alltså befolkningsglesa kommuner, är mer missnöjda med demokratin och den kommunala servicen. Wallman Lundåsen & Erlingsson (2023) har hittat ett samband mellan missnöjet i rurala kommuner och ökad förekomst av anti-etablisemangspartier samt lokala partier i det kommunala beslutsfattandet. Detta skulle alltså kunna innebära att blandade styren är överrepresenterade i rurala kommunen.

Jag kommer även kontrollera för medelinkomst i kommunen. Datan som jag kommer att använda mig av är hämtad från SCB och innehåller information om medelvärdet för den sammanräknade förvärvsinkomsten för boende i Sveriges kommuner uttryckt i tkr från 16 års ålder år 2021 (SCB, 2024).

Medelinkomsten i en kommun kan påverka vinstöverföringen genom att kommuner som har en lägre medelinkomst får in mindre skatteintäkter. Att medelinkomsten är lägre kan bero på att kommunen befolkas av en stor andel människor som inte har skattegrundande inkomster, exempelvis sjukersättning. Detta gör att kommunerna får det svårare att få ekonomin att gå ihop, då kommunens främsta inkomstkälla är just skatteintäkter (Brorström, Haglund & Solli, 1999, s.43). Därför kan vinstöverföringarna erbjuda en möjlighet till att finansiera verksamheter som annars hade behövts bekostas av skattemedel och därför kanske hade behövts prioriteras bort. På så vis kan medelinkomsten i kommunen påverka vinstuttaget oberoende den politiska majoriteten i kommunen. Det finns dock ett problem med hur medelinkomsten har mätts. Eftersom det rör sig om medelvärdet av de samlade förvärvsinkomsterna finns alltså inte de som har 0 inkomst med i måttet. Det skulle till exempel kunna vara så att arbetslösheten är väldigt hög i kommunen men att några få har en väldigt hög inkomst. Detta är ett problem, men medelinkomst säger trots allt något om kommunernas ekonomiska förutsättningar. För att lösa problemen med att kommuner har olika förutsättningar att få ihop kommunbudgeten finns också det nationella kommunala utjämningsystemet. Utjämningsystemet fördelar medel från rikare kommuner till fattigare kommuner (Brorström, Haglund & Solli, 1999, s.47). Detta skapar inte en perfekt jämlikhet mellan kommunerna men förbättrar fattiga kommuners chanser att klara sig ekonomiskt. På grund av utjämningsystemet, är alltså låg medelinkomst inte en perfekt predikator för att kommunerna också har det svårt ekonomiskt, men samtidigt är medelinkomsten fortfarande en fundamental förutsättning för att kommunen ska få ihop ekonomi.

Medelinkomsten kan även ha en påverkan på valet av det politiska styret i kommunen. Det tidigare väletablerade röstningsmönstret mellan klasstillhörighet och politisk tillhörighet är under förändring alltsedan sverigedemokraternas intåg i riksdagen (Elgenius & Wennerhag, 2018; Oskarson & Demker, 2015). Trots denna stora förändring kvarstår dock faktumet att det finns en koppling mellan ekonomiskt välstånd och att rösta på partier åt höger på grund av en motsättning till högre beskattning (Brännlund & Szulkin, 2023; Ahlskog & Brännlund,

2022). I motsats till detta är ekonomiskt utsatta individer mer för ekonomisk omfördelning och såldes även mer sannolika att rösta på partier åt vänster (Brännlund & Szulkin, 2023).

Resultat

Jag kommer först genomföra en regressionsanalys med dummyvariabler för att undersöka vilket styre som överför mest vinst. Därefter kommer jag även undersöka vilket styre som är mest troligt att överföra någon vinst överhuvudtaget. Detta kommer jag testa med *en linear probability model* där min beroende variabel har gjorts om till en binär skala, att ta ut eller inte ta ut vinst.

Eftersom min oberoende variabel inte har värden på en intervallskala med ekvidistanta avståndsförhållanden mellan skalstegen, går det inte att genomföra en vanlig linjär regressionsanalys (OLS) (Esaiasson, et al., 2017). Däremot är det möjligt att genomföra en regressionsanalys med dummyvariabler skapade av min kategoriska variabel (Stathelp, u.å). Det finns även andra sätt att genomföra en statistisk analys med en beroende variabel i nominalskala, fördelen med att genomföra en regression med kategoriska variabler är dock att det också går att inkludera kontrollvariabler i analysen (Stathelp, u.å). Jag har därför skapat 3 dummy-variabler som representerar vänster, blandat och borgerligt styre.

Politiskt styre	Medelvärde (procentenheter)	Standardavvikelse	Frekvens	Andel politiskt styre som har överfört vinst
Vänsterstyre	0	0	27	0%
Blandat styre	0.293	0.957	105	13%
Borgerligt	0.587	2.607	114	17,5%
totalt	0.397	1.888	246	13%

Fig. 4, Beskrivande statistik för vinstuttag för olika politiska styren.

Vänsterstyren har ett medelvärde av 0 då inga kommuner med vänsterstyren har valt att föra över någon vinst år 2021. Blandat styre har ett medelvärde av 0,293 procentenheter överförd vinst och borgerligt styre ett medelvärde av 0,587 procentenheter överförd vinst till ägarkommunen. Två borgerliga styren i datamängden sticker ut, Svedala med 22 procentenheter och Skövde på 14 procentenheter (se appendix 10 för hela datasetet). Med tanke på att medelvärdet för borgerliga styren är 0.587, är dessa kommuner väldigt stora

outliers. Nästa steg i analysen är att jämföra dessa medelvärden och se ifall skillnaderna är statistiskt signifikanta. Jag har därför genomfört en regressionsanalys (OLS) där vänsterstyren har utelämnats som referenskategori. Den valda säkerhetsnivån för denna analys är 95%, alltså 5% risknivå, vilket är den vanligaste felmarginalen (Teorell & Svensson, 2007, s. 128). Nedan illustreras en jämförelse av variablernas koefficienter som genomförts med regressionsanalys:

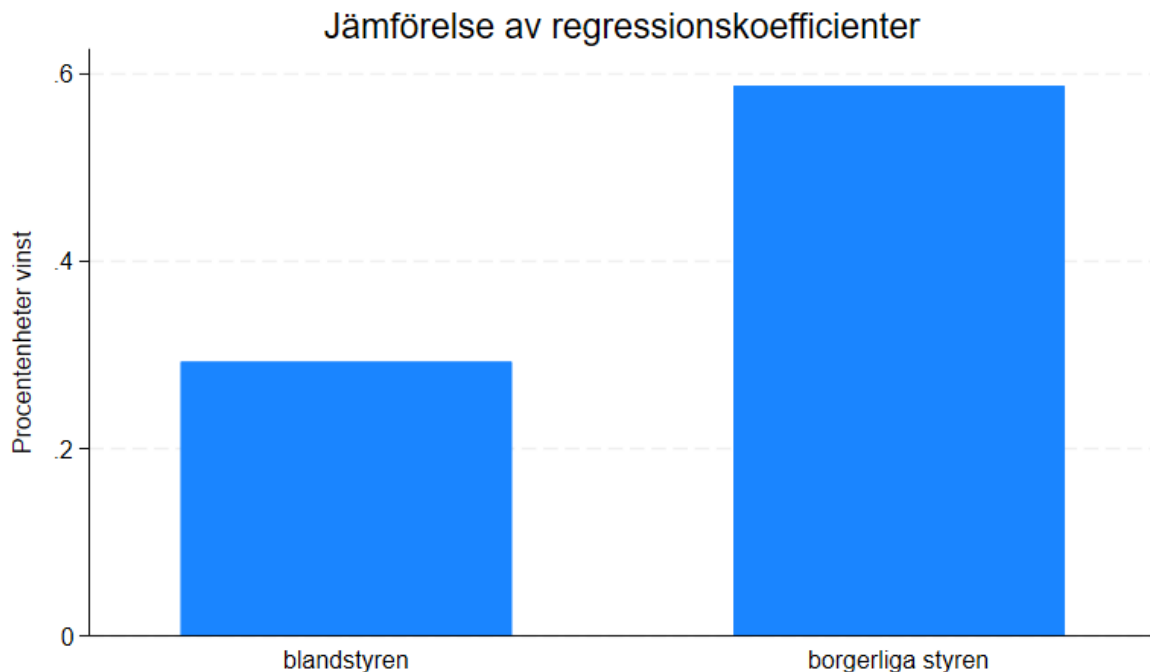

Fig. 5, Jämförelse av regressionskoefficienter

Koefficientvärdet på de kategoriska variablerna är desamma som kategoriernas medelvärden. Alltså att blandade styren överför 0.293 procentenheter mer vinst än vänsterstyren och borgerliga styren för över 0,587 procentenheter mer vinst än vänsterstyren. Detta är i linje med min hypotes 1, att vänsterstyren skulle ta ut mindre vinst än blandade styren och hypotes 2, att borgerliga styren skulle ha ett högre vinstuttag än både blandade styren och vänsterstyren. Skillnaden mellan blandade styren och borgerliga styren kan endast utläsas om borgerligt styre utelämnas som referenskategori. Detta förtydligas i regressionsanalysen där blandade styren utelämnats i kolumn 2 (se fig.6). I tabellen framgår också t-värdena för respektive skillnader.

Fig. 6, Regressionstabell ursprungssamband

	1.Referens: vänsterstyren	2. Referens blandade styren
	Vinstprocent 2021	Vinstprocent 2021
Blandade styren	0.293	
t-värde	(0.72)	
Borgerliga styren	0.587	0.295
t-värde	(1.46)	(1.15)
Vänsterstyren		-0.293
		(-0.72)
Intercept	0.00	0.293
	(-0.00)	(1.59)
<i>Antal</i>	246	246
<i>R²</i>	0.011	0.011

En regressionsanalys med borgerligt som referenskategori ger samma information som föregående analys, förutom att koefficienten för borgerliga styren är 0.295 procentenheter, vilket alltså är skillnaden mellan de två styrena. Borgerliga styren tar ut 0,295 procentenheter mer vinst än blandade styren. Om vi adderar koefficienten för blandade styren i analys 1 med koefficienten för blandade styren i analys 2 ger det samma summa som koefficienten för borgerliga styren i analys 1, det vill säga $0,293 + 0,295 = 0,587$ procentenheter. Interceptet motsvarar det värde som den beroende variabeln antas ha ifall de oberoende värdena är 0. I analysen där jag utelämnat vänsterstyren är interceptet 0, eftersom inga vänsterstyren har fört över någon vinst. I analysen med högerstyren är interceptet 0.293 vilket alltså också är kategorins medelvärde.

Är dessa skillnader dock statistiskt signifikanta på 5%-risknivån? Skillnaden mellan vänsterstyren och blandade styren är inte statistiskt signifikant, vilket framgår av t-värdet på 0,72. Det går alltså inte att bortse från att detta samband skulle kunna vara orsakat av slumpen. T-värdet för jämförelsen mellan blandade styren och borgerliga styren (se kolumn 2. fig 6) är inte heller signifikant, vilket framgår av t-värdet på 1,15. Nu ska jag introducera kontrollvariabler för att undersöka ifall sambandet förändras av att jag kontrollerar för urbana kommuner, medelinkomst och befolkningstäthet.

Fig. 7, Regressionsanalys med vänsterstyren utelämnade som referenskategori¹

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Vinstprocent 2021	Vinstprocent 2021	Vinstprocent 2021	Vinstprocent 2021	Vinstprocent 2021
Blandade styren	0.293	0.198	0.273	0.291	0.207
t-värde	(0.72)	(0.49)	(0.67)	(0.71)	(0.51)
Borgerliga styren	0.587	0.420	0.502	0.585	0.443
t-värde	(1.46)	(1.05)	(1.22)	(1.44)	(1.09)
Urbana kommuner		0.720**			0.777**
t-värde		(2.97)			(2.82)
Medelinkomst			0.00429		-0.000902
t-värde			(1.05)		(-0.19)
Befolknings täthet				0.0000176	-0.000123
t-värde				(0.08)	(-0.54)
Intercept	0.00	-0.187	-1.266	-0.000595	0.0685
	(-0.00)	(-0.51)	(-1.00)	(-0.00)	(0.05)
<i>Antal</i>	246	246	246	246	246
<i>R²</i>	0.011	0.046	0.015	0.011	0.047

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Kolumn 5 i tabellen visar att under kontroll för samtliga kontrollvariabler minskade skillnaderna något. Skillnaden mellan vänsterstyren och blandade styren ändrades till 0,207 procentenheters vinstöverföring och skillnaden mellan vänsterstyren och borgerliga styren minskade till 0,443 procentenheters vinstöverföring. Ingen av skillnaderna förändrades dock till att bli statistiskt signifikant på 95%-säkerhetsnivån. Urbana kommuner för över 0,77 procentenheter mer vinst än rurala kommuner, vilket skulle kunna indikera att urban eller rural kommun är en bättre förklaringsmodell än politiskt styre. R2 värdet ökade från att 1% av variationen i vinstuttag förklaras av variationen av politiskt styre, till att 4% av variationen i förklaras av variationen av politiskt styre efter att ha kontrollerat för de tre

1. Se appendix 10. för tabell över multipel regressionsanalys med borgerligt styre som referenskategori.

kontrollvariablerna. Sammanfattningsvis kvarstår faktumet att jag inte kan bekräfta hypoteserna 1 och 2 baserat på denna analys.

Hur förändras resultaten av att undersöka hur troligt det är att en kommun för över någon vinst överhuvudtaget? Jag har därför genomfört en linear probability model, efter att ha skapat en dummyvariabel av min kontinuerliga variabel som betecknar vinstuttag i procent. Kommuner som överfört någon vinst fick värdet 1. Kommuner som ej överfört vinst fick värdet 0. Jag utelämnade sedan vänsterstyren som referenskategori.

Fig. 8, Linear probability model med vänsterstyren utelämnade som referenskategori.

	(1) Överföring av vinst
Blandat styre	0.133
t-värde	(1.80)
Borgerligt styre	0.175*
t-värde	(2.39)
Intercept	0.00 (-0.00)
<i>Antal</i>	246
<i>R</i> ²	0.023

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Koefficienten för blandade styren är 0,133 vilket kan tolkas som att om en kommun har ett blandat styre är sannolikheten för att kommunen tar ut vinst 13 procentenheter högre än en vänsterkommun. Uppskattningen är dock inte statistiskt signifikant på den konventionella 95%-säkerhetsnivån. Borgerligt styre har en koefficient på 0,175 vilket innebär att om en kommun har ett borgerligt styre är sannolikheten för att kommunen för över vinst 17,5 procentenheter mer vinst än en vänsterkommun. Detta är också statistiskt signifikant på den valda signifikansnivån. Precis som tidigare är interceptet 0 vilket förklaras av att när de oberoende variablerna, blandade och borgerliga styren är noll förväntas interceptet för vänsterstyren också vara 0. Denna analys ger stöd för hypotes 3 och 4. Vänsterstyren är inte sannolika att överföra vinst och högerstyren är mest sannolika att överföra vinst. Detta resultat är också statistiskt signifikant. Vad gäller blandade styren intar de en mellanposition mellan vänsterstyren och högerstyren, vilket är i linje med hypotes 3 och 4. Eftersom

resultatet inte är statistiskt signifikant innebär det dock att vi inte med säkerhet kan bekräfta varken hypotes 3 eller 4. Då återstår bara frågan, kvarstår den statistiskt signifikanta skillnaden mellan vänsterstyren och borgerliga styren under kontroll för kontrollvariablerna?

Fig. 9, linear probability model med kontrollvariabler

	(1) Överföring av vinst	(2) Överföring av vinst	(3) Överföring av vinst	(4) Överföring av vinst	(5) Överföring av vinst
Blandade styren	0.133 (1.80)	0.100 (1.45)	0.125 (1.70)	0.128 (1.73)	0.100 (1.44)
Borgerliga styren	0.175* (2.39)	0.117 (1.69)	0.139 (1.88)	0.168* (2.28)	0.120 (1.70)
Urban		0.251*** (5.98)			0.255*** (5.35)
Medel- inkomster			0.00180* (2.44)		-0.000203 (-0.25)
Befolkning stäthet				0.0000524 (1.34)	0.00000458 (0.12)
Intercept	0.00 (-0.00)	-0.0650 (-1.04)	-0.532* (-2.33)	-0.00177 (-0.03)	-0.00645 (-0.03)
<i>Antal</i>	246	246	246	246	246
<i>R</i> ²	0.023	0.149	0.046	0.030	0.149

* $p < 0.05$, ** $p < 0.01$, *** $p < 0.001$

Svaret är nej, när en kommun har ett borgerligt styre är den 12 procentenheter mer trolig att överföra vinst, men den tidigare uppvisade statistiska signifikansen på 95%-säkerhetsnivån försvinner när jag kontrollerar för andra variabler. Dock är det möjligt att statistisk signifikans skulle kunna uppnås om jag valt en säkerhetsnivå på 90%, men för att vara konsekvent i alla mina analyser väljer jag den 95% konfidensnivå. Likt den föregående analysen uppvisar urbana kommuner ett statistiskt signifikant samband med vinstöverföringar, vilket alltså innebär att sannolikheten att en kommun överför vinst om den är urban ökar med 25 procentenheter, vilket alltså skulle kunna vara en bättre förklaring till

att en kommun väljer att överföra vinst eller inte. Sammanfattningsvis går det inte att bekräfta hypotes 3 och 4 då det inte går att utesluta att de uppvisade skillnaderna är orsakade av slumpen.

Slutsats och diskussion

Jag har undersökt frågeställningen: *Påverkar det kommunala styrets politiska färg hur mycket vinst som förs över från de kommunala bostadsbolagen till kommunen?* Till denna frågeställning ställde jag upp fyra hypoteser som jag testade genom att genomföra en multipel regressionsanalys med kategoriska variabler. Mina hypoteser för regressionsanalysen med dummyvariabler var följande:

- H1: Kommuner med vänsterstyre tar ut mindre vinst än kommuner med blandat styre.
- H2: Kommuner med blandat styre tar ut mer vinst än vänsterstyren men mindre vinst än borgerliga styren.

Resultaten för regressionen med dummyvariabler visar att vänsterstyren har ett obefintligt vinstuttag. Blandade styren för över mer vinst än vänsterstyren men mindre vinst än borgerliga styren. Borgerliga styren för över mer vinst än både vänsterstyren och blandade styren. Dock var dessa skillnader inte statistiskt signifikanta i regressionen som undersökte vinstuttag med en kontinuerlig variabel. Det går alltså inte att bortse från att resultaten kan vara orsakade av slumpen. Därav går det inte att bekräfta hypotes 1 och 2. Mina hypoteser för linear probability- analysen var följande:

- H3: En kommun med vänsterstyre är mindre sannolik att ta ut vinst än en kommun med blandat styre.
- H4: En kommun med blandat styre är mindre sannolik än en kommun ett borgerligt styre att ta ut vinst.

Resultaten för denna analys visar att borgerliga styren är mer sannolika att överföra vinst och vänsterstyren är mindre sannolika att överföra vinst. Dessa resultat är statistiskt signifikanta men efter kontroll för kontrollvariabler kvarstår inte ett samband som är statistiskt signifikant. Därav går det inte heller att bekräfta dessa hypoteser. Signifikantestning är dock inte det enda som avgör resultatens substantiella betydelse (Esaiasson, et al., 2017, s.399).

Det är alltså inte ointressant att medelvärdena för vinstuttag var helt i linje med mina hypoteser. Dock gör Svedala och Skövdes stora vinstuttag att skillnaden mellan blandstyren och borgerliga styren skulle kunna bero endast på dessa två. Analysen med *linear probability model* visar att sannolikheten att ett visst styre tar ut vinst, också var i linje med mina hypoteser 3-4. Skillnaderna mellan blandstyren och borgerliga styren beror därför inte bara på de som var outliers. Hade jag analyserat data som innehöll vinstöverföringar över flera år hade det med största sannolikhet förändrat signifikansnivån. Ju fler analysenheter desto större chans att uppnå statistisk signifikans (Esaiasson, et al., 2017, s. 399). Ett slumpmässigt urval av kommuner från varje år mellan 2011 fram tills nu, kanske hade varit en bättre lösning för att hinna genomföra undersökningen inom tidsramarna för denna undersökning. Fortsatt forskning på detta område kan fördelaktigen, liksom Petterson-Lidbom (2008), utformas som en kvasiexperimentiell forskningsdesign. För att på så sätt komma runt problemet med omitted variables vid valet av politiskt styre i kommunen.

Det kan finnas andra faktorer som påverkar skillnaden i vinstuttag mellan kommunerna som har allmännyttiga kommunala bostadsbolag. Urbana kontra rurala kommuner bör vidare undersökas med data över fler antal år. Mina resultat visar att urbana kommuner är mer sannolika att föra över vinst och överför 0,777 procentenheter mer vinst än rurala kommuner. Gällande vidare forskning skulle det finnas ett värde i att analysera vad kommunerna använder vinsten till då det saknas forskning om hur politiker resonerar kring vinstöverföringar. En avstickare i Boverkets rapport över vad vinsten skulle användas till, var exempelvis Jönköpings kommun som använde vinsten till hyresgarantier 2021. Det skulle också vara intressant att analysera hur politiker ser på otillåtna överföringar, eftersom det saknas sanktioner. Men med det sagt, visar mina resultat i denna undersökning på ett fortsatt värde att undersöka ifall politiskt styre kan förklara vem som väljer vinsten.

Litteratur

Ahlskog, R. och Brännlund, A. (2022) 'Uncovering the Source of Patrimonial Voting: Evidence from Swedish Twin Pairs', *Political behavior*, 44(4), s. 1681–1702. Tillgänglig: doi.org/10.1007/s11109-020-09669-4.

Amcoff, J., Sandberg, S., Lindström, A., Syssner, J., Olausson, A., Mattisson, O., Knutsson, H. och Larsson, B. (2015) Urbanisering. Tillgänglig: <https://skr.se/download/18.7c1c4ddb17e3d28cf9b5f603/1642583367850/7585-308-6.pdf>

Andersson, Roger. (2014). "Understanding the variation in Size of the Public Housing Sector Across Swedish Municipalities: The Role of Politics". I Chen, J., Stephens, M. och Man, Y. (Red.), *The Future of Public Housing: Ongoing Trends in the East and the West*. (s.275–294). Berlin, Heidelberg: Springer Berlin / Heidelberg. Tillgänglig: doi.org/10.1007/978-3-642-41622-4

Blackwell, T. (2021) 'Power, production and disorder: The decline of Sweden's housing industrial complex and the origins of the present housing discontents', *European urban and regional studies*, 28(4), s. 338–352. Tillgänglig: doi.org/10.1177/09697764211009570

Bokföringsnämnden (2023) Bokföringsnämndens Vägledning. 2023. Tillgänglig: <https://www.bfn.se/wp-content/uploads/v112-1-k3-kons.pdf>

Borg, I. (2019) 'Universalism lost? The magnitude and spatial pattern of residualisation in the public housing sector in Sweden 1993-2012', *Journal of housing and the built environment*, 34(2), s. 405–424. Tillgänglig: doi.org/10.1007/s10901-018-09638-8

Boverket. (2021). Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Hämtad 2024-05-06. <https://www.boverket.se/sv/kommunernas-bostadsforsorjning/vad-sager-lagen/lagen-om-allmannyttiga-kommunala-bostadsaktiebolag/#>

Boverket (2022) Värdeöverföringar från allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag för räkenskapsåret 2021 (2022:6). Karlskrona: Boverket. Tillgänglig: <https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2023/vardeoverforingar-rakenskapsaret-2021>

Boverket. (2023). Öppna data - Boverkets bostadsmarknadsenkät. Hämtad 2024-04-08. <https://www.boverket.se/sv/om-boverket/publicerat-av-boverket/oppna-data/bostadsmarknadsenkaten/>

Boverket. (2024). Läget på bostadsmarknaden i riket. Hämtad 2024-05-17, från <https://www.boverket.se/sv/samhallsplanering/bostadsmarknad/bostadsmarknaden/bostadsmarknadsenkaten/region-kommun/riket/>

Brorström, B., Haglund, A. and Solli, R. (1999) *Förvaltningsekonomi: en bok med fokus på organisation, styrning och redovisning i kommuner och landsting*. Lund: Studentlitteratur.

Brännlund, A. och Szulkin, J. (2023) 'How does a growing wealth gap affect voting? – Evidence from Sweden', *Electoral studies*, 85, s. 102647. Tillgänglig: doi.org/10.1016/j.electstud.2023.102647.

Centerpartiet (2022) EN HÅLLBAR FRAMTID, VÅRA IDÉER GÖR SKILLNAD
Upplands Väsby. Tillgänglig:
<https://www.centerpartiet.se/download/18.30dab7701820ef4638c2183/1659437352027/Id%C3%A9er%20g%C3%B6r%20skillnad%20en%20h%C3%A5llbar%20framtid-2022.pdf>

Christophers, B. (2013) 'A Monstrous Hybrid: The Political Economy of Housing in Early Twenty-first Century Sweden', *New political economy*, 18(6), s. 885–911. Tillgänglig: doi.org/10.1080/13563467.2012.753521

Elgenius, G. och Wennerhag, M. (2018) 'The changing political landscape in Sweden: Political cleavages, actors and processes', *Sociologisk forskning*, 55(2/3), s. 139–154. Tillgänglig: doi.org/10.37062/sf.55.18187.

Erlingsson, G. Ó., Öhrvall, R. och Wallman Lundåsen, S. (2023) 'Geographical Tensions Within Municipalities? Evidence from Swedish Local Governments', *Rural sociology*, 88(4), s. 1033–1068. Tillgänglig: doi.org/10.1111/ruso.12509.

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., Towns, A. E. och Wängnerud, L. (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad* (Femte upplagan).

Folke, O. (2014) 'SHADES OF BROWN AND GREEN: PARTY EFFECTS IN PROPORTIONAL ELECTION SYSTEMS', *Journal of the European Economic Association*, 12(5), s. 1361–1395. Tillgänglig: doi.org/10.1111/jeea.12103.

Gilljam, M., Karlsson, D. och Sundell, A. (2017) *Politik på hemmaplan. Tiotusen fullmäktigeledamöter tycker om politik och demokrati*. SKL Kommentus.

Grander, M. (2017) 'New public housing: a selective model disguised as universal? Implications of the market adaptation of Swedish public housing', *European journal of housing policy*, 17(3), s. 335–352. Tillgänglig: doi.org/10.1080/19491247.2016.1265266

Grander, M. (2023) 'The inbetweeners of the housing markets - young adults facing housing inequality in Malmö, Sweden', *Housing studies*, 38(3), s. 505–522. Tillgänglig: doi.org/10.1080/02673037.2021.1893278

Hagfors Oberoende Realister. (u. å.) Vad vi har gjort. Hämtad 202405-10, från <https://oberoenderealister.se/vad-vi-har-gjort/>

Hibbs, D.A. (1992) 'Partisan theory after fifteen years', *European Journal of Political Economy*, 8(3), s. 361–373. Tillgänglig: [doi.org/10.1016/0176-2680\(92\)90001-W](https://doi.org/10.1016/0176-2680(92)90001-W).

Holmqvist, E. och Turner, L. M. (2013) 'Swedish welfare state and housing markets: under economic and political pressure', *Journal of housing and the built environment*, 29(2), s. 237–254. Tillgänglig: doi.org/10.1007/s10901-013-9391-0

Häusermann, S., Picot, G. och Geering, D. (2013) ‘Review Article: Rethinking Party Politics and the Welfare State – Recent Advances in the Literature’, *British journal of political science*, 43(1), s. 221–240. Tillgänglig: doi.org/10.1017/S0007123412000336.

Högström och Liden, G. (2022). Do party politics still matter? Examining the effect of parties, governments and government changes on the local tax rate in Sweden. *European Political Science Review*, 15(2), s. 235–253. Tillgänglig: doi.org/10.1017/S1755773922000388

Kristdemokraterna (2015) Principprogram. Tillgänglig: <https://www.kd.nu/principprogram.pdf>

Kullander, B., Lidhamn, M., Larsson, B P. (2018) 310 val - 2018 ÅRS KOMMUN- OCH LANDSTINGSVAL. Tillgänglig: <https://skr.se/download/18.5627773817e39e979ef38a74/1642166710128/7585-768-8.pdf>

Liberalerna (2022) Frihet i globaliseringens tid Liberalernas partiprogram. Tillgänglig: <https://www.liberalerna.se/wp-content/uploads/liberalernas-partiprogram-2022-1.pdf>

Liliedahl, N., Norberg, C. och Thorell, P. (2019) *Företagens redovisning: att förstå årsredovisningar*. Nionde upplagan. Uppsala: Iustus förlag.

Magnusson, L. och Turner, B. (2008) ‘Municipal Housing Companies in Sweden - Social by Default’, *Housing, theory, and society*, 25(4), s. 275–296. Tillgänglig: doi.org/10.1080/14036090701657397

Miljöpartiet. (2024). Partiprogram 2013. Hämtad 202405-19 från <https://www.mp.se/om/partiprogram/>

Moderaterna (2022) Idéprogram. Tillgänglig: https://moderaterna.se/app/uploads/2022/01/Ideprogram_digitalt_9dec.pdf

Oskarson, M. och Demker, M. (2015) “Room for Realignment: The Working-Class Sympathy for Sweden Democrats”, I J. Rydgren (Red.), *Class Politics and the Radical Right*. London: Government and opposition 50(4), s. 629–651. doi.org/10.1017/gov.2014.41.

Pettersson-Lidbom, P. (2008) ‘Do parties matter for economic outcomes? A regression-discontinuity approach’, *Journal of the European Economic Association*, 6(5), s. 1037–1056. Tillgänglig: doi.org/10.1162/JEEA.2008.6.5.1037

SCB. (2024). Statistikdatabasen. Hämtad 202405-17, från <https://www.statistikdatabasen.scb.se/pxweb/sv/ssd/>

SFS 2010:879. Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Stockholm: Landsbygds- och infrastrukturdepartementet BB. <https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2010879-om-allmannyttiga-kommunala-sfs-2010-879/>

SKR. (2021a). Ekonomirapporten, maj 2021. Tillgänglig:
<https://skr.se/download/18.583b3b0c17e40e30384498e7/1642431706848/7585-561-5.pdf>

SKR. (2021b). Ekonomirapporten, oktober 2021. Tillgänglig:
<https://skr.se/download/18.583b3b0c17e40e3038448c72/1642426003381/7585-970-5.pdf>

SKR. (2023). Ekonomirapporten, oktober 2023. Tillgänglig:
<https://skr.se/download/18.2cc7d1a618b37a2d2ace54/1697554925288/Ekonomirapporten-oktober-2023.pdf>

SKR. (2024). Valresultat, styren. Hämtad 202404-26, från
<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/valmaktfordelning/valresultatstyren.4696.html>

Socialdemokraterna (2021) Vi bygger landet, antagna riktlinjer 2021, Tillgänglig:
<https://www.socialdemokraterna.se/download/18.53bb164d17db7b888924e6b/1640099924405/Vi%20bygger%20landet%20Antagna%20Riktlinjer%202021.pdf>

Statistikhjälpen. (u.å). Regressionsanalys med dummyvariabler. Hämtad 202405-13, från
https://www.stathelp.se/sv/dummy_sv.html

Stjärnered, P. (2023a, 12-20). Förbo kräver 11 procents hyreshöjning – trots rekordvinst på 115 miljoner. SVT Nyheter Väst. Hämtad 2024-03-14 från
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/forbo-kraver-11-procents-hyreshojning-trots-rekordvinst-pa-115-miljoner>

Stjärnered, P. (2023b, 12-20). Hundratals miljoner har plockats ut från kommunala bostadsbolag i Västra Götaland. SVT Nyheter Väst. Hämtad 2024-03-14 från
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/hundratals-miljoner-har-plockats-ut-fran-kommunala-bostadsbolag-i-vastra-gotaland>

Stjärnered, P. (2023c, 12-20). Politisk strid om vinsterna från bostadsbolaget Förbo. SVT Nyheter Väst. Hämtad 2024-03-14 från <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vast/politisk-strid-om-vinsterna-fran-bostadsbolaget-forbo>

Sverigedemokraterna (2023) Principprogram 2023. Tillgänglig: <https://sd.se/wp-content/uploads/2024/01/sverigedemokraternas-principprogram-2023.pdf>

Sveriges Allmännyttan. (u.å). Medlemsregister. Hämtad 202404-18, från
<https://www.sverigesallmannytta.se/medlemmar/>

Teorell, J. och Svensson, T. (2007) *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. 1. uppl. Stockholm: Liber.

Vänsterpartiet (2024) Partiprogram 2024 – preliminär version. Tillgänglig:
<https://www.vansterpartiet.se/wp-content/uploads/2024/05/partiprogram2024-preliminar-version.pdf>

Wallman Lundåsen, S. och Erlingsson, G. Ó. (2023) 'Perceived fairness of intra-municipal cohesion politics: Does place of residence affect party preferences?', *Political geography*, 107,102994. Tillgänglig: doi.org/10.1016/j.polgeo.2023.102994.

Appendix

1. § 3 stadgar en begränsning för hur mycket vinst som får föras över från ett allmännyttigt kommunalt bostadsbolag. *“Ett allmännyttigt kommunalt bostadsaktiebolags värdeöverföringar får under ett räkenskapsår inte överstiga ett belopp som motsvarar räntan på det kapital som kommunen eller kommunerna vid föregående räkenskapsårs utgång har skjutit till i bolaget som betalning för aktier. Räntesatsen ska därvid utgöras av den genomsnittliga statslåneräntan under föregående räkenskapsår med tillägg av en procentenhet.”* (SFS 2010:879).
2. § 4 innebär att § 3 inte gäller ifall vinsten tillkommit från försäljning av allmännyttan.
3. § 5 1 st stadgar att vinst får föras över till kommunen om pengarna används för *“sådana åtgärder inom ramen för kommunens bostadsförsörjningsansvar som främjar integration och social sammanhållning eller som tillgodoser bostadsbehovet för personer för vilka kommunen har ett särskilt ansvar.”* (SFS 2010:879).
4. § 5, 2 stycket att paragraf 3 inte är tillämpligt om överföringar görs mellan kommunala bostadsaktiebolag i samma koncern. I denna undersökning är denna paragraf inte av relevans eftersom inga kommuner valde att föra över vinst motiverat med just det lagrummet år 2021 (Boverket, 2022).

Avvägningar datainsamling, Värdeöverföringar från allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag för räkenskapsåret 2021.

5. På ett ställe i Boverkets rapport står det att Lysekils allmännyttiga bostadsbolag fört över vinst enligt § 3 ABKL. Dock står inte det i avsnittet som mer detaljerat beskriver vinstöverföringarna för varje kommun. Jag bedömer det som att rapportförfattarna har missat att inkludera denna överföring i det senare avsnittet i rapporten och har räknat

med vinsten i mitt dataset.

6. Kommuner som äger två bostadsbolag. I de fallen har vinsten för de olika bolagen som förts över slagits samman till en summa av överförd vinst. Detta har gjorts på grund av att det är kommunen som är analysenhet och inte bolagen. De kommuner som fört över vinst 2021 som äger två bostadsbolag är kommunerna Jönköping och Mölndal.

Avvägningar Årsredovisningar:

7. Gällande Järfälla hus årsredovisning för 2021 gör jag bedömningen att ett "t" måste ha försvunnit i ordet "tkr" när bolaget redovisar det fria egna kapitalet. Bolaget uppger att det fria egna kapitalet uppgick till 800 000 kr, vilket alltså inte kan stämma när 12 000 000 kr överförts till Järfälla kommun. Jag har därför valt att tolka det som att den totala vinsten egentligen är uttryckt i tkr.

Avvägningar oberoende variabel:

8. Hagfors oberoende realister, som är styret i Hagfors kommun klassades som övrigt av SKR. Av att döma av den information som finns att hämta på Hagfors oberoende realisters hemsida, har de ekonomiska reformer som de genomfört i kommunen handlat om ökat samarbete med lokalt näringsliv och utbyggnad av kommunal omsorgsverksamhet (Hagfors Oberoende Realister, u.å). Därför går det inte tydligt att säga att de skulle vara mer åt höger eller vänster. Jag har därav valt att kategorisera dem som ett blandat styre då jag resonerar att partiets "politiskt oberoende" hållning rimligen bör ge liknande politik som ett blocköverskridande styre.
9. Jag valde att klassificera Sölvesborg som borgerligt istället för SD. SD samarbetar med M, KD och Sölvesborg och Listerpartiet. Eftersom frågan jag undersöker är främst är en ekonomisk-politisk fråga är det rimligt att anta att SD i samarbete med två borgerliga partier resulterar i mer borgerlig ekonomisk politik än SD i ensamt styre.

10. Multipel regressionsanalys med borgerligt styre som referenskategori:

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
	Vinstprocent	Vinstprocent	Vinstprocent	Vinstprocent	Vinstprocent
	2021	2021	2021	2021	2021
Vänsterstyren	-0.293 (-0.72)	-0.198 (-0.49)	-0.273 (-0.67)	-0.291 (-0.71)	-0.207 (-0.51)
Borgerliga styren	0.295 (1.15)	0.222 (0.88)	0.229 (0.87)	0.294 (1.15)	0.236 (0.91)
Urbana kommuner		0.720** (2.97)			0.777** (2.82)
Medelinkomster			0.00429 (1.05)		-0.000902 (-0.19)
Befolkningsstäthet				0.0000176 (0.08)	-0.000123 (-0.54)
Konstant	0.293 (1.59)	0.0117 (0.06)	-0.993 (-0.80)	0.291 (1.56)	0.276 (0.20)
<i>Antal</i>	246	246	246	246	246
<i>R²</i>	0.011	0.046	0.015	0.011	0.047

11. Vinstöverföring i procent, kommuner

Kommuner	Vinstöverföring i procent 2021
Upplands Väsby	1.1
Vallentuna	0
Österåker	0
Värmdö	0
Järfälla	1.57
Ekerö	0
Huddinge	.74
Botkyrka	0

Haninge		0
Tyresö		0
Upplands-Bro		0
Nykvarn		0
Sollentuna		0
Stockholm		0
Södertälje		0
Sundbyberg		0
Norrälje		0
Sigtuna	.95	
Nynäshamn		0
Häbo		0
Älvkarleby		0
Knivsta		0
Heby		0
Tierp		0
Uppsala		0
Enköping		0
Vingåker		0
Gnesta		0
Nyköping		0
Oxelösund		0
Flen		0
Katrineholm		0
Eskilstuna	3.55	
Strängnäs		0
Trosa		0
Ödeshög		0
Ydre		0
Boxholm		0
Finspång		0
Linköping	2.02	
Norrköping	1.01	
Söderköping		0
Motala		0
Vadstena		0
Mjölby		0
Gnosjö		0
Mullsjö		0
Habo		0
Gislaved		0
Vaggeryd		0

Jönköping sammanslagen	.92	
Nässjö	5.48	
Värnamo		0
Sävsjö		0
Vetlanda		0
Eksjö		0
Uppvidinge		0
Lessebo		0
Tingsryd		0
Alvesta		0
Älmhult		0
Växjö	5.57	
Ljungby	1.69	
Högsby		0
Torsås		0
Mörbylånga		0
Hultsfred		0
Mönsterås		0
Emmaboda		0
Kalmar		0
Nybro		0
Oskarshamn		0
Västervik		0
Vimmerby		0
Gotland		0
Olofström		0
Karlskrona	.79	
Ronneby	.25	
Karlshamn		0
Sölvesborg		0
Svalöv		0
Burlöv		0
Vellinge		0
Östra Göinge		0
Örkelljunga		0
Bjuv		0
Kävlinge		0
Svedala	22.84	
Skurup		0
Hörby		0
Höör		0
Tomelilla		0

Bromölla		0
Osby		0
Perstorp		0
Klippan	2.15	
Åstorp		0
Båstad		0
Malmö	1.92	
Lund	1.76	
Landskrona		0
Helsingborg	2.56	
Höganäs	.59	
Eslöv		0
Ystad		0
Trelleborg		0
Kristianstad		0
Simrishamn		0
Ängelholm		0
Hässleholm	2.69	
Halmstad	1.86	
Laholm		0
Falkenberg	4.1	
Varberg		0
Kungsbacka		0
Härryda	.79	
Partille	.4	
Öckerö		0
Stenungsund		0
Sotenäs		0
Munkedal		0
Tanum		0
Dals-Ed		0
Färgelanda		0
Ale		0
Lerum	.4	
Vårgårda		0
Essunga		0
Karlsborg		0
Gullspång		0
Tranemo		0
Bengtstors		0
Mellerud		0
Mark		0

Svenljunga		0
Herrljunga		0
Vara		0
Götene		0
Tibro		0
Töreboda		0
Göteborg		0
Mölnadal sammanslagen	.96	
Kungälv	.17	
Lysekil	.63	
Strömstad		0
Vänersborg		0
Trollhättan		0
Alingsås		0
Borås		0
Ulricehamn		0
Åmål		0
Mariestad		0
Lidköping		0
Skara		0
Skövde	14.33	
Tidaholm		0
Falköping		0
Kil	3.29	
Eda		0
Torsby		0
Hammarö		0
Munkfors		0
Forshaga		0
Grums		0
Årjäng		0
Sunne		0
Karlstad	3.89	
Kristinehamn		0
Hagfors		0
Arvika		0
Säffle		0
Lekeberg		0
Laxå		0
Hallsberg		0
Degerfors		0
Hällefors		0

Ljusnarsberg		0
Örebro	1.35	
Kumla		0
Askersund		0
Karlskoga		0
Nora		0
Lindesberg		0
Surahammar		0
Kungsör	4.5	
Hallstahammar		0
Västerås		0
Sala		0
Köping		0
Arboga		0
Malung-Sälen		0
Gagnef		0
Leksand		0
Rättvik		0
Orsa		0
Älvdalen		0
Smedjebacken		0
Mora		0
Falun		0
Borlänge		0
Säter		0
Hedemora		0
Avesta		0
Ludvika		0
Ockelbo		0
Hofors		0
Ovanåker		0
Nordanstig		0
Ljusdal		0
Gävle	.89	
Sandviken		0
Söderhamn		0
Bollnäs		0
Hudiksvall		0
Ånge		0
Timrå		0
Härnösand		0
Sundsvall		0

Kramfors	0
Sollefteå	0
Örnsköldsvik	0
Krokom	0
Strömsund	0
Åre	0
Berg	0
Härjedalen	0
Östersund	0
Nordmaling	0
Bjurholm	0
Vindeln	0
Norsjö	0
Malå	0
Storuman	0
Sorsele	0
Dorotea	0
Vännäs	0
Vilhelmina	0
Umeå	0
Lycksele	0
Skellefteå	0
Arvidsjaur	0
Pajala	0
Gällivare	0
Luleå	0
Piteå	0
Kiruna	0